

Κείμενο 1

Είμαστε ό,τι φοράμε;

Το κείμενο είναι διασκευασμένο απόσπασμα από άρθρο της συμβουλευτικής ψυχολόγου, Λουίζας Βογιατζή, από την ιστοσελίδα του περ. vita.gr, 12.09.2014. Ανακτήθηκε στις 10.12.2021.

Το ντύσιμό μας «μιλάει» αρκετά για τον εαυτό μας και τα συναισθήματά μας. Ο τρόπος, δηλαδή, που ντυνόμαστε φανερώνει την προσωπικότητα, τη διάθεση, αλλά και πράγματα που θέλουμε να πούμε, να δείξουμε και κάποιες φορές να κρύψουμε. Για άνδρες και γυναίκες, μικρούς και μεγάλους, όποια δουλειά κι αν κάνουμε, όποιες και να είναι οι ιδιότητες και οι ρόλοι μας, το ντύσιμο είναι ένας «κανόνας» από τον οποίο κανένας δε γλιτώνει, ακόμη κι αν το θέλει. Όσο βασανιστικό κι αν είναι μερικές φορές το ερώτημα «τι θα φορέσω σήμερα;», όλοι τελικά αφιερώνουμε χρόνο και σκέψη για το πώς θα ντυθούμε.

Παρόλα αυτά, δεν δίνουν όλοι την ίδια σημασία στα ρούχα και στην εμφάνιση. Για κάποιους είναι «αναγκαίο κακό» και, εκτός από κάποιες ιδιαίτερες περιστάσεις, διαλέγουν ρούχα πρακτικά και άνετα, προκειμένου να μη χάνουν χρόνο στο καθημερινό τους ντύσιμο. Για άλλους το ντύσιμο είναι μια τελετουργία που περιλαμβάνει την αγορά, τους κατάλληλους συνδυασμούς ρούχων, παπουτσιών και αξεσουάρ, την καθημερινή φροντίδα για την παραμικρή λεπτομέρεια. Ωστόσο, η τεράστια σημασία που δίνουν κάποιοι άνθρωποι στο ντύσιμό τους δεν αποτελεί απαραίτητα ένδειξη αυτοπεποίθησης και σιγουριάς. Συχνά, είναι η προσπάθεια να ικανοποιηθεί μια έντονα ναρκισσιστική στάση¹! Αυτός που είναι σίγουρος για τον εαυτό του δεν έχει ανάγκη από τη συνεχή επιβεβαίωση ότι είναι καλοντυμένος, ωραίος και άψογος. Ας μην ξεχνάμε ότι πολλά από τα μοντέλα, που θαυμάζουμε και συχνά ζηλεύουμε (;) για την τέλεια εμφάνιση και το υπέροχο ντύσιμό τους, πάσχουν από νευρώσεις.

Υπάρχει, επίσης, η άποψη ότι το ντύσιμο είναι η προετοιμασία μας, για να βγούμε στη σκηνή της ζωής. Όπως ακριβώς συμβαίνει στο θέατρο, όπου αλλάζουμε κοστούμια ανάλογα με το έργο, τη σκηνή ή τον ρόλο, το ίδιο γίνεται και με το ντύσιμό μας στην καθημερινή ζωή. Ντυνόμαστε πολύ συχνά ανάλογα με τις περιστάσεις. Είτε ντυνόμαστε σύμφωνα με τις επιταγές της μόδας είτε φοράμε τα ρούχα που πιστεύουμε ότι μας ταιριάζουν. Τα ρούχα είτε είναι ακριβά είτε φθηνά, φανταχτερά ή σεμνά, μαύρα ή

¹Διάθεση ωραιοπάθειας

πολύχρωμα, είναι μια απεικόνιση του εσωτερικού μας κόσμου σε δημόσια θέα. Μήπως διαφωνείτε;

Κείμενο 2

Ο κίτρινος φάκελος (απόσπασμα)

Το κείμενο είναι απόσπασμα από το μυθιστόρημα του Μιχάλη Καραγάτση «Ο κίτρινος φάκελος», (τ. Α΄, Βιβλιοπωλείον της Εστίας, 2011).

Την ώρα που ο καθηγητής Λεπίδης ρητόρευε μωρολογώντας, ο κ. Θανασούλης Πετρόπουλος είχε σταυρώσει τα πόδια και κοίταζε την άκρη του δεξιού του σκαρπινιού, που κάποιος άξεστος πληβείος, πατώντας την στον δρόμο, της έξυσε το βερνίκι. Αυτή η αδιόρατη αμυχή στην άψογή του εμφάνιση ενοχλούσε πολύ τον πατέρα της Μαρίας. Από το 1918, που η απαλλοτρίωση του τσιφλικιού του στη Θεσσαλία εμείωσε σημαντικά την περιουσία του, ο κ. Πετρόπουλος δίνει κρατερό αγώνα να διατηρήσει τουλάχιστο τη βιτρίνα της παλιάς κοσμικής υπόστασης. Δεν του περισσεύουν πια χρήματα όχι για ν' ανοίξει το σπίτι του στους ανθρώπους του κύκλου του (αν, βέβαια, διέθετε ακόμα το παλιό του μέγαρο της οδού Τσακάλωφ), όχι να παίξει στον ιππόδρομο, όχι ν' ανοίξει σαμπάνιες στα καμπαρέ, όχι ν' ανταποδώσει τις υποχρεώσεις του από τα πάρτιζ που ενδεχομένως θα τον καλούσαν, όχι να κεράσει ένα κονιάκ Κουρβουαζιέ Βεσεοπέ μια γνωστή του κυρία στο μπαρ της Τζι Μπι, μα ούτε να πει ένα χυδαίο ουίσκυ σε μπαρ πολύ λαϊκότερο. Ίσα ίσα τα φέρνει στις δυο κάμαρες και σαλονοτραπεζαρία της οδού Υψηλάντου, ευχαριστώντας τον Ύψιστο που μπόρεσε να βρει τόσο φτηνό διαμέρισμα στο Κολωνάκι. Υπηρέτρια δεν υπάρχει. Η Μαρία σκουπίζει, ξεσκονίζει, ψωνίζει, μαγειρεύει, σαπουνίζει, σιδερώνει, βοηθημένη, δυο πρωινά τη βδομάδα, από μια παραδουλεύτρα. Χρυσό κορίτσι, αλλά άρχισε να μπαϊλντίζει. Εκείνο που την ενοχλεί περισσότερο είναι η επιταχτική αξίωση του πατέρα της να είναι πάντα καλά κι ακριβά ντυμένη, τη στιγμή που το οικογενειακό διαιτολόγιο βασίζεται περισσότερο στα ξερά όσπρια, παρά στις πατάτες με το κρέας (κι όχι στο κρέας με πατάτες). Κάποια μέρα, αηδισμένη από μια φάβα (που κατά λάθος μαγειρεύτηκε μπόλικη και τρωγόταν μεσημέρι-βράδυ επί τρεις ημέρες, γιατί έπρεπε να φαγωθεί), βρήκε το κουράγιο όχι να παραπονεθεί, αλλά γλυκά και ταπεινά να εκφράσει την απορία της.

- Άκου, παιδί μου, αποκρίθηκε ο πατέρας της. Η άτιμη κυβέρνηση Βενιζέλου με κατέστρεψε οριστικά. Να δουλέψω στην ηλικία μου εγώ, βγάλ' το απ' το μυαλό σου. Με αυτά τα λιγοστά που μας απόμειναν θα τα βγάλουμε πέρα. Κι όσο είμαστε δυο να τα μοιραζόμαστε, κλάψ' τα, Χαράλαμπε! Πρέπει σύντομα κι οι δυο να πάψουμε να πεινάμε. Μοναδικός τρόπος είναι να κάνεις πλούσιο γάμο – και μην ξεχνάς πως, εξόν απ' την ευχή

μου, άλλη προίκα δεν έχω να σου δώσω. Πρέπει λοιπόν κάποιον παραλή να τυλίξεις. Κι οι παραλήδες συνήθως δεν παντρεύονται τις κουρελούδες θυγατέρες κακοντυμένων πατεράδων.

ΘΕΜΑΤΑ

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Σε ποιες κατηγορίες χωρίζονται οι άνθρωποι, σύμφωνα με τη συγγραφέα του Κειμένου 1, με κριτήριο τη στάση που υιοθετούν προς τα ρούχα; Πού αποδίδει τη συμπεριφορά των ανθρώπων της δεύτερης κατηγορίας; (50-60 λέξεις)

Μονάδες 10

2^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Στην 3^η παράγραφο του Κειμένου 1 η συγγραφέας επιλέγει να οργανώσει τον λόγο της με μια αναλογία. Να αποδώσεις με συντομία τα μέλη της (μονάδες 4), να τη χαρακτηρίσεις ως κυριολεκτική ή μεταφορική (μονάδες 2) και να εξηγήσεις τι πετυχαίνει με αυτήν (μονάδες 4).

Μονάδες 10

3^ο υποερώτημα (μονάδες 15)

Το ντύσιμό μας «μιλάει» αρκετά (1^η παράγραφος)

Όσο βασανιστικό κι αν είναι μερικές φορές το ερώτημα «τι θα φορέσω σήμερα;» (1^η παράγραφος)

Συχνά, είναι η προσπάθεια να ικανοποιηθεί μια έντονα ναρκισσιστική στάση! (2^η παράγραφος)

και συχνά ζηλεύουμε (;) για την τέλεια εμφάνιση (2^η παράγραφος)

Μήπως διαφωνείτε; (3^η παράγραφος)

Να δικαιολογήσεις τη χρήση των σημείων στίξης στα παραπάνω χωρία του Κειμένου 1. (Στο δεύτερο χωρίο ζητείται η λειτουργία των εισαγωγικών).

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

Να ερμηνεύσεις με σχετικές αναφορές από το Κείμενο 2 την επιθυμία που εκφράζει στο τέλος της σκηνικής ενότητας ο κ. Πετρόπουλος προς την κόρη του, Μαρία. Πώς χαρακτηρίζεις τον κ. Πετρόπουλο; Να αναπτύξεις σε 100-150 λέξεις την ερμηνεία σου.

Μονάδες 15